

E L Ő T E R J E S Z T É S	
Előterjesztő:	Szentei Tamás a Kulturális Osztály vezetője
Tárgy:	Emléktábla elhelyezése Várkonyi Anikó költő tiszteletére
Iktatószám:	KULT-203414/2022
Ügyintéző:	Szoboszlai Lilla
Feladatot jelent:	Szentei Tamás a Kulturális Osztály vezetője
Véleményező bizottságok:	
Törvényességi véleményezés ideje:	2022. szeptember 8.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Csomós Andrea

Mellékletek:	

Tisztelt Bizottság!

Keveset tudunk Várkonyi Anikó debreceni költőről, akinek rövid élete alatt – mindössze 36 évet élt – kettő önálló kötete is megjelent (a harmadik csak halálát követően) és számos antológiában szerepeltek versei. Az utóbbi években több irodalomtörténész is kutatja szépirodalmi hagyatékát a Déri Múzeum gyűjteményében.

Várkonyi Anikó Nagygécen született, 1942. október 18-án. Édesapja a helyi református közösség lelkésze, édesanyja tanítónő volt. Debrecenben járt középiskolába, az egyetemet pedig 1966-ban magyar-francia szakon, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen végezte el. Fiatal egyetemistaként kezdett publikálni, az Alföldben és a Tiszatájban jelentek meg versei. Mesterének és tanárának Görömbei András irodalomprofesszort tartotta, aki utolsó, posztumusz kötetéhez írt előszót.

Püspökladányban, Hajdúböszörményben, a debreceni Bocskai István Általános Iskolában és a Fazekas Mihály Gimnáziumban tanított, ahol irodalmi szakkört is vezetett. Szépirói tehetségét Móricz Zsigmond- és SZOT-ösztöndíjjal jutalmazták. Fordított kortárs francia és lengyel verseket, vogul népköltészetet. A költő esszét írt a halálról, a magányról, továbbá végzett szociológiai felméréseket és interjúkat is készített. Irodalmi hagyatékát a Déri Múzeum őrzi.

Férje Aleksander Nawrocki lengyel költő-műfordító volt, aki cserediákként Budapesten tanult. (Rövid házasságuk végén Nawrocki visszatért Lengyelországba, ahol 2022. májusában bekövetkező haláláig magyar irodalmat fordított. Életműve a lengyel-magyar kapcsolatok eddig feltáratlan, ismeretlen szála.)

Várkonyi Anikó 1978-ban bekövetkezett haláláig a 6185 hrsz.-ú, a valóságban a 4029 Debrecen, Fényes udvar 5. szám alatti ingatlanban élt. A nyolcvanéves születésnapjára, az őszi irodalmi eseményfolyam, valamint a „Fényes udvar 50” jubileumi program megfelelő alkalom arra, hogy Várkonyi Anikó számára emléktáblát helyezzen el Debrecen Városa. Az emléktábla állítását a Déri Múzeum szakmuzeológusai és a Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet irodalomtörténészei is támogatják.

Az épület utcafronti homlokzatára tervezett emléktábla szövege a következő:

**„»Griffé váltam
Elröpültem«**

Ebben a házban élt

**Várkonyi Anikó költő
(1942 – 1978)**

**Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
2022”**

Tekintettel arra, hogy az emléktábla nem minősül művészeti alkotásnak, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1)

bekezdését – amely szerint a művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való elhelyezéséről, áthelyezéséről, lebontásáról a település önkormányzatának képviselő-testülete dönt és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról – nem kell alkalmazni.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelet 60. § (3) bekezdés 3. pontja alapján a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményezi a közterületen elhelyezett emléktábla megjelenési formáját és feliratát.

Magyarország Kormánya az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Korm. rendelet) Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki 2022. május 25. napjával.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat. tv.) 46. § (4) bekezdése szerint: „Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 60. §-a szerint a bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A Korm. rendelet 4. §-a értelmében a veszélyhelyzet ideje alatt a Kat. tv. 46. § (4) bekezdésétől eltérően a települési önkormányzat képviselő-testülete, illetve ezek bizottsága feladat- és hatáskörét maga gyakorolja.

Kérem a tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Kulturális és Oktatási Bizottsága a 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése és a 180/2022. (IV 24.) Korm. rendelet 1. §-a és

4. §-a alapján

a Kulturális Osztály vezetőjének előterjesztésére, az 1/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelet 60. § (3) bekezdés 3. pontja alapján

1./ támogatja Várkonyi Anikó költő tiszteletére emléktábla elhelyezését a debreceni 6185 hrsz.-ú ingatlanon, a valóságban 4029 Debrecen, Fényes udvar 5. szám alatti épület homlokzatán az alábbi szöveggel:

**„»Griffé váltam
Elröpültem«**

Ebben a házban élt

**Várkonyi Anikó költő
(1942 – 1978)**

**Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
2022”**

2./ Felkéri a Kulturális Osztály vezetőjét az emléktábla elhelyezésével kapcsolatos intézkedések megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: Kulturális Osztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása egyszerű többséget igényel.

Debrecen, 2022. szeptember 8.

**Szentei Tamás
osztályvezető**